

EDUCACIÓ INFANTIL. 1r curs. Creixement en harmonia (1), comunicació i representació de la realitat. (2)

Com establim el vincle afectiu a través dels jocs de falda?

Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats

Competència específica 1 a desenvolupar (1)

1. Progressar en el coneixement i control del seu cos i en l'adquisició de diferents estratègies, adequant les seves accions a la realitat de l'entorn d'una manera segura, per construir una autoimatge ajustada i positiva.

Criteris d'avaluació

1.1 Adequar les seves accions i reaccions a cada situació, en una interacció lúdica i espontània amb l'entorn explorant les seves possibilitats motores i perceptives i progressant en precisió, seguretat, coordinació i intencionalitat.
1.2 Mostrar acceptació i respecte pel propi cos i el dels altres, avançant progressivament en el

seu coneixement.

1.3 Manifestar aptitud emocional i sentiments de seguretat i afecte en la realització de cada acció.

Competència específica 2 a desenvolupar (1)

2. Reconèixer, manifestar i regular progressivament les seves emocions expressant necessitats i sentiments per aconseguir benestar emocional i seguretat afectiva.

Criteris d'avaluació

2.1 Expressar emocions i sentiments, desenvolupant de manera progressiva la consciència emocional i estratègies de regulació emocional.

Competència específica 3 a desenvolupar (2)

1. Manifestar interès per interactuar en situacions quotidianes a través de l'exploració i l'ús del seu repertori comunicatiu, per expressar les seves necessitats i

intencions i per a respondre a les exigències de l'entorn.

Criteris d'avaluació

1.1 Participar amb interès en interaccions quotidianes, utilitzant els diferents sistemes comunicatius.

1.2 Participar de forma espontània a situacions comunicatives, adequant la postura, els gestos i els moviments a les seves intencions.

1.3 Manifestar necessitats, sentiments i vivències utilitzant estratègies comunicatives i aprofitant les possibilitats que ofereixen els diferents llenguatges amb curiositat i gaudi.

Competència específica 4 a desenvolupar (2)

5. Valorar la diversitat lingüística present en el seu entorn, així com altres manifestacions culturals, per enriquir les seves estratègies comunicatives el seu bagatge cultural

Criteris d'avaluació

5.1 Relacionar-se amb naturalitat a la realitat lingüística i cultural de l'aula.

5.2 Manifestar interès i gaudi cap activitats individuals o col·lectives relacionades amb literatura infantil, obres musicals, audiovisuals, danses o dramatitzacions, avançant a una actitud participativa.

Sabers bàsics

- El contacte amb les altres persones i amb els objectes. Iniciativa i curiositat per aprendre noves habilitats.
- Els primers vincles afectius. Obertura i interès cap a altres persones. Sentiments de pertinença i vinculació afectiva amb les persones de referència.
- Relacions afectives i respectuoses.
- El desig de comunicar-se. L'emoció i la proximitat com a base de l'intercanvi comunicatiu.
- El contacte i intercanvi visual.
- Les primeres interaccions tònico- emocionals i posturals.

EDUCACIÓ INFANTIL. 1r curs. Creixement en harmonia (1), comunicació i representació de la realitat. (2)

Expressions facials i gestuals. El diàleg corporal.

- Cançons de bressol i jocs de falda.
- Actituds comunicatives significatives: atenció conjunta, mirada referencial i comprensió de les expressions emocionals de l'adult i reacció davant elles.
- L'expressió sonora i l'articulació de les paraules. Jocs d'imitació lingüístics i de percepció auditiva.
- Reconeixement, evocació i reproducció de cançons i altres manifestacions musicals. Sentiments i emocions que transmeten.
- Possibilitats sonores i expressives de la veu, del cos, dels objectes i dels instruments.
- Sons, entonació i ritme.

Context de desenvolupament

Escolar i familiar.

Dinàmiques de presa de consciència

Els jocs de falda són cançons acompanyades d'expressions corporals. Formen part de la cultura popular. Són eines de relació i vinculació entre els qui juguen, sobretot durant els primers anys de vida.

Aquests jocs aporten dansa, ritme, moviment i música, a més de ser una font d'estimulació per al llenguatge verbal i no verbal.

També, augmenten la seguretat i confiança, ja que a través del contacte ocular l'infant està atent i es sent atès, que estiguem presents i disponibles fa que es senti estimat, important i tingut en compte afavorint així la seva autoestima.

Instruccions i materials

- Els jocs de falda tenen un començament, una cantarella que sovint va lligada a uns moviments- balanceigs i un final en el que el ritme sol augmentar, el to pot pujar, els moviments es poden intensificar amb un

element sorpresa com les pessigolles, un trontolleig, un saltiró més intens...

- S'ha de procurar que la cantarella sigui interpretada pel mestre/a, evitant l'ús d'aparells electrònics.
- Al principi és important fer el joc de falda sempre de la mateixa manera. Un cop assimilat per l'infant hi anirem introduint diferents variacions: diferents tonalitats de veu, factor sorpresa, fort i fluix, etc.
- Aquests jocs van molt relacionats amb els moments i els estats d'ànim que l'educador capta.
- Els recursos utilitzats són humans (família i escola), i materials: cadira o balancí, coixins...

- Cal donar lloc a l'espontaneïtat que ofereixen les situacions quotidianes i concretes de cada dia. Als moments d'atenció individualitzada com l'hora de dormir, de menjar, al canvi de bolquers... es poden fer les variacions oportunes (ritme

suau, moviments forts, modulacions de la veu, etc.)

Descripció i planificació de la tasca o tasques. Tipus i característiques de les produccions

Per iniciar la proposta es procurarà partir sempre del mateix ritual:

1. Procurar un clima afectiu que faci que l'infant se senti segur i confiat.
2. Convidar a l'infant a compartir el joc, demanant-li permís a través de la mirada i el gest.
3. Es pot agafar un element sonor o un objecte de referència per anticipar a l'infant l'inici del joc.

Diferents jocs de falda que podem dur a terme:

1. Durant el període d'adaptació. A l'entrevista amb les famílies, abans de començar el curs se'ls demana quins jocs de falda realitzen i se'ls convida a compartir aquests jocs de falda amb els grup, ja que això

EDUCACIÓ INFANTIL. 1r curs. Creixement en harmonia (1), comunicació i representació de la realitat. (2)

ajudarà en la relació família-infant-escola, a més d'incloure altres cultures i cançons a l'aula. També es pot compartir per qualsevol canal telemàtic, un recull de les cançons compartides entre escola i família.

2. Cançonetes sobre el cos.

→ Per comptar els dits de la mà. Es recita fent una canterella mentre agafem dit per a dit des del polze fins al petit. A cada dit es diu una frase, fins que a l'última frase s'arriba al dit petit i la cantarella es fa més aguda i forta. "Aquest és el pare"; "Dit per a Dit"...

→ Per jugar amb la mà de l'infant:

- S'agafa la mà de l'infant i se li fan cercles al palmell mentre se li canta: "Ralet, ralet"; "Una coqueta de sal i oli"; "Una coqueta petiteta"...

- Se l'agafa per l'avantbraç i se li fan picar les mans, seguint el ritme de la cançó: Mambelletetes o ballmanetes

- L'adult mou la mà morta de l'infant agafant-lo per

l'avantbraç, al temps que li canta la cançoneta: "Mà morta"; "Pim pam, repica'm"...

→ L'adult va recitant la cançó mentre va passant la mà per alguna part del cos de l'infant fent veure que li talla amb la mà. Quan arriba a la part final de la cantarella li farà pessigolles. "Si vas a la carnisseria no compris carn d'aquí, ni d'aquí...sinó d'aquí que n'hi ha un bocí."

3. Per al moment del canvi de bolquer.

→ S'agafa l'infant per sota les axelles quan ja està acabat de canviar. Quan es diu el més petit fa un rodolom, se'l fa saltar." Balla, balla, saca de palla, balla, balla, saca de palla, saca de plom, el més petit fa un rodolom"

4. Cançoneta per a l'hora de dinar "Orella, parella; ull, per ull; nas, per nas; boqueta jas!

5.Cançons de bressol. Amb l'infant als braços, o bé l'adult s'asseu al seu costat, mentre es canta la cançó i se'l va acariciant: "Horabaixa posta sol"; "Son, soneta"; "vou -veri-vou"; "Son,

son, vine, vine"; "Mareta, mareta"...

6. Per jugar a engronsar. Es posa a l'infant a la falda de cara a l'adult. Agafant-li les mans se'l fa botar seguint el ritme (pulsació) de la cançó. Al final, se'l tira enrere suaument mentre es pronuncia el seu nom: "Arri arri tatamet"; "Arri cavallet"; "Arri somereta"; "Cadireta enlaire"; :Davall una figuera"; "Ding -dang"; "Serra mamerra"....

Procediments de retroacció, revisió i supervisió

S'ha d'escollir el tipus de joc de falda segons el moment evolutiu i partint de que cada infant és diferent, adaptant el joc a les seves capacitats i preferències. Si es manté assegut pels seus propis mitjans, si interacciona, si manté l'atenció, si rebutja el contacte físic, visual, ...

És un moment d'atenció individualitzada i d'una certa calma. Mentre es fan els jocs de falda, es fan carícies o

moixaines, es gronxa, es mira de captar a través de la mirada la seva atenció.

A mesura que es van cantant les cançons, es pot callar de cop i veure com l'infant segueix amb la paraula o gest que toca, això els permet participar activament.

Després de cada sessió es fa un recull a través de diferents instruments d'observació (graelles, observació directa, buidatge d'imatges...) d'evidències que ens ajudin a observar el progrés individual. Una vegada s'ha fet la documentació de les seqüències de les accions amb un plafó, es comparteix amb els infants i amb les famílies.

Procediment d'avaluació final, qualificació i transferència del coneixement

A través de les principals eines d'observació es realitzarà un buidatge d'informació

EDUCACIÓ INFANTIL. 1r curs. Creixement en harmonia (1), comunicació i representació de la realitat. (2)

significativa de l'evolució de l'infant.

Es pot observar si reconeix el joc, cançó o moixaina, si acompanya amb gestos, sons, o moviments, si anticipa el final, si gaudeix, si fa demanda de més.

Tota aquesta informació quedarà recollida als informes d'avaluació.

S'ha d'oferir continuïtat en aquest tipus de joc durant tota la infància, ja que l'infant els continua necessitant, pel tipus de vincle afectiu que propicia amb l'adult. D'altra banda són un pas previ a jocs dansats, col·lectius i rimats així com a altres activitats musicals i d'escolta.